

Škandinávia sa stala obchodnou značkou s referenciou, akú má snáď len Swiss made. Netýka sa to iba vyspelosti komunikačných technológií, dopravných prostriedkov, vybavenosti domácnosti či zimných športov. Aj keď sa o ich jedinečnosti a superlatívov vo všeobecnosti vie, stále je pri ich interpretácii a prípadnej inšpirácii hlboké vedomostné vákuum. Technologická vyspelosť je prepojená so spoločenskou štruktúrou. Korene tejto severskej individuality môžeme hľadať v histórii jednotlivých krajín, kultúrnych danostiach a špecifickosti prírodných a klimatických podmienkach. Uvedomelá citlivosť k prírode vytvára akýsi prirodzený korektív, ktorý formuje základné ideové prístupy systematicky aplikované do každodenného života. Tvori jednu zo škandinávskych charakteristík, ktorá má najhmotnejší prejav v kultúre architektúry a dizajnu.

Výstava pozdrav zo Škandinávie predstavuje individuálne prejavy troch tvorcov, ktorí túto obecne platnú charakteristiku potvrdzujú. Výstava prezentuje diela malej mierky, tvorené so silnou spätosťou k lokálnemu prostrediu, v niektorých aspektoch až odhmotnené od klasického chápania a interpretácie architektúry. Jej najväčším kladom je však fakt, že je tvorená v dialógu, vzájomnej participácii a ochote zapojených strán vytvoriť dobrú vec. Je názorným príkladom prístupu k architektúre, ktorej výsledkom je kvalitné dielo.

Samuli Naamanka je dizajnér a technologický inovátor. Sami Rintala a Dagur Eggertsson tvoria autorskú dvojicu pohybujúcu sa medzi výtvarným umením a architektúrou. Každý z nich je na medzinárodnej scéne výraznou a rešpektovanou osobnosťou. Stará Ľubovňa sa zhostuje premiéry tejto výstavy v rámci Slovenska. Súčasťou výstavy je taktiež prezentácia projektu cyklistického premostenia obce Sulín a Zegiestow z rúk prešovského architektonického tímu zerozero. Cieľom je poukázať, že kvalitnú stavbu v duchu severskej tradície je možné zrealizovať aj na Slovensku.

V roku 1999 dokončil štúdium architektúry v Helsinkách (profesor Juhani Pallasmaa). Spolu s Marco Casagrande založili štúdio Casagrande & Rintala (1998-2003). Spoločne vytvorili pri príležitosti umeleckých prehliadok a workshopov mnoho kritikou ocenených architektonických inštalácií po celom svete. Od roku 2008 spolupracuje s islandským architektom Dagur Eggertsson (Rintala Eggertsson Architects) v nórskom Osle a Bodo. Vo svojich prácach prezentujú architektúru s kritickým pohľadom k spoločnosti a prírode. Architektúru stavajú do pozície multidisciplinárneho prelínania profesii a odborov. Tvorbou postavenou na naratívite a konceptualnosti prirodzene nadväzujú na priestor, svetlo, materiálové špecifiká a ľudské telo. Architekt akademicky pôsobí na školách architektúry AHO (Arkitekthogskolen) v Osle a NTNU Trondheim.

Dagur Eggertsson (1965)

V roku 1992 dokončil štúdiá architektúry v Osle. Spolupracoval s architektkou Vibeke Jenssen (NOIS Architects). V roku 1996 dokončil postgraduálne štúdium na škole architektúry v Helsinkách (pod vedením Juhanni Pallasmaa). Súbežne s architektonickou praxou vyučuje architektúru v Nórsku, Švédsku a na Islande.

Samuli Naamanka (1969)

V roku 2000 vyštudoval grafický dizajn v Rovaniemi a neskôr bytový a nábytkový dizajn v Helsinkách. Všestranný dizajnér citlivo kombinujúci zvolený formálny slovník s kreatívnymi technologickými inováciami. Venuje sa environmentálnemu dizajnu a je priekopníkom vo vývoji betónových produktov (farbenie betónu, technológia aplikácie grafického vzoru na betón). V roku 2004 dostal stavebnú cenu od fínskej nadácie Julkisviyhdistys (grafické spracovanie betónu) a v roku 2005 cenu SIO ako nabytkový návrhár roku. Posledné ocenenie získal v roku 2008 (Nordiska Design Prize).

Ľubovnianske osvetové stredisko Stará Ľubovňa
Prešovský samosprávny kraj
srdečne Vás pozývajú

na výstavu architektúry a dizajnu

pozdrav zo Škandinávie

Sami Rintala-Dagur Eggertsson-Samuli Naamanka

+ projekt premostenia obce Sulín-Zegiestow

29.02.2012 - 31.03.2012
Galéria Provinčný dom v Starej Ľubovni

vernisaž a prednáška: 29.02.2012 o 17.00
kurátori: Anna Dragannová a Rastislav Udžan

Land(e)scape, Savonlinna, Finsko 1999
Sami Rintala, Marco Casagrande

Tri opustené stodoly sa vyniesli na 10 metrov vysoké drevené nohy tak, aby budili dojem pomalej a dôstojnej chôdze. Je im smutno a ľúto za nedávnou minulosťou, kedy slúžili farmárom, preto zrušili puto s pôdou a vydali sa na cestu na juh, do miest a k civilizácii. Príbeh končí jednej tmavej októbrovej noci, kedy boli behom tradičnej zabiľkovej oslavy v choreografii tanečníka Reijjo Kela podpálené a ich úsilie zmarené. Dielo reagovalo na postupné vyľudňovanie finskeho vidieka.

Migrácia, Oslo, Nórsko 2004
Sami Rintala

Letajúca knižnica pre obyvateľov mesta Oslo vznikla v participácii finskeho a nórskeho kultúrneho inštitútu pri príležitosti jarného festivalu. Centrálny mestský park, ktorý tvorí tepnu migrujúcich ľudí do zamestnania bol obohatený o lákavú inštaláciu zavesených knižníc, ktoré nabádali obyvateľov aby upustili od stereotypu života a na chvíľku sa venovali meditatívnej duševnej činnosti, čítaním alebo len krátkemu oddychu. Menší objekt obsahoval detskú literatúru, väčší bol vyhradený beletrii, poézii a historickej literatúre. Sedacie stupne zároveň vytvorili knižné regály.

Architektúra je zrkadliacim javiskom osnosi majiteľa a tento projekt predstavuje utilitárne potreby užívateľa pri zachovaní architektonickej kvality.

Lesná pozorovateľňa
Kuyshu, Japonsko 2004
Sami Rintala

Hustota lesa v prefektúre Kirishima inšpirovala architekta k vytvoreniu zvukovej pozorovateľne. Autor reagoval na rozličnosť živočíšnych druhov lesa. Biela farba nevytvára iba kontrast s prostredím, ale ponúka vnímateľový biele plátno oprotene od akejkoľvek znakovosti a symboliky. Priestor je ponechaný na vnútornú meditáciu pri započúvaní sa do zvuku lesného symfonického orchestra vo vytvorenom intímnom priestore v prostredí lesa.

Pozorovateľna Seljord 2009, Nórsko
Sami Rintala, Dagur Eggertsson, Vibeke Jensen

Málo miest v Nórsku sa môže porovnávať s povestami a príbehmi asociovanou krajinou ako Seljord. Zadanie je súčasťou projektu 'Jazero a morský had', ktorý patrí do rozsiahleho kultúrneho projektu nazvaného Povesti Seljordu. Na južnom výbežku ostrova Bjorgeoyen sa nachádza planina s dvoma borovicami. V kontraste horizontu okolnej krajiny bola navrhnutá vyhládoková veža, pozorovateľňa.

Na druhej strane plošiny sa nachádza priestor fungujúci ako miesto krátkeho odpočinku, alebo môže byť využitý na umeleckú inštaláciu vzťahujúcu sa k povesti Seljordského hada. Veža ma 3 miestnosti. Drevená trámová konštrukcia zabezpečuje stabilitu. Fasáda je pokrytá drevenými šindľami v tradícii kraja Telemark.

Plávajúca sauna, Nórsko 2002
Sami Rintala, Marco Casagrande, Christel Sverre

Projekt je výsledkom študentského workshopu Art Academy Bergen. Sauna poskytuje okrem fyzickej očisty jedinečný zážitok znásobený prírodným koloritom prostredia. Objekt tvorí kubusová rámová konštrukcia obalená transparentnou fóliou a postranným módom. Vstup je zabezpečený pod hladinou jazera. Interiér je vybavený stupňovitou sedacou lavicou a malou pieckou pre vytvorenie a udržiavanie potrebnej teploty v saune.

Quetzalcoatlus, Havana, Kuba 2000
Sami Rintala, Marco Casagrande

Sedem metrov dlhý železný trám bol zavesený medzi dve 16 metrov od seba vzdialené budovy pomocou rybárskych vlasov. Trám vážiaci 315 kg je umiestnený tesne nad zemou. V závislosti nad teplotnými zmenami aktuálneho počasia, ktoré zmršťujú alebo predlžujú vlasce sa trám voľne pohybuje.

Jiella, závesné drevené kreslo 2008
Original Habitek Works, Finsko
Samuli Naamanka

Jiella je závesné drevené kreslo využívajúce geometriu gule. Skladá sa z tvarovaných laminovaných laťoviek narezaných z jednej dýhovej dosky. Vnútoraná vrstva dýhy je brezová, povrch môže byť v prevedení jaseňa, orecha, duba alebo buka. Jednotlivé dielce sú spojené kovovým pántom. Priestorová geometria odpovedá požiadavkám ľahkého zloženia a prenosnosti. Balenie obsahuje drevené časti, kožený sedák, uchyťavacie pánty a návod.

Premostenie obce Sulín-Zegiestov
Irakli Eristavi (zerozero)

Návrh cyklistického premostenia pohraničnej lokality Sulín a Zegiestov vyplní chýbajúci medzičlánok nielen v prepojení kultúrnych aktivít susedných štátov, ale podstatnou mierou prispeje k rozvoju turistického ruchu na oboch stranách rieky Poprad. Okrem funkčno-prevádzkových výhod lávka svojim architektonickým stvárnením, nenarúšajúcou formou a použitým materiálom vynikajúco podporuje miestny kolorit krajiny. Štátna hranica je symbolicky stvárnena v najvyššom bode konkávneho profilu mostovky nad stredom rieky. Rozpätie ma dĺžku 121 m v organicky sa meniacej šírke 3-5 m.

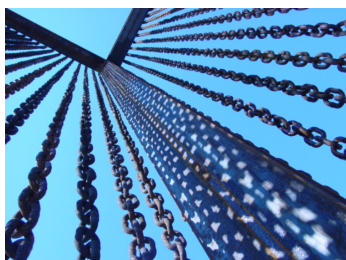
Knižnica, Thajsko 2009
Sami Rintala

Študenti architektúry NTNU Trondheim navrhli a zrealizovali dvojpodlažnú knižnicu pre organizáciu pre syroty Safe Haven v dedinke Ban Tha Song Yan blízko hraníc s Barmou. Objekt je vybudovaný z lokálnych materiálov a tradičným spôsobom stavebných techník. Vytvorením prirodzenej ventilácie a spôsobu tienenia objektu sa dosiahol optimálny cieľ.

Boxhome, Oslo, Norway, 2007
Sami Rintala, Dagur Eggertsson,
John Roger Holte, Julian Fors

Menšie domy sa vyznačujú ekonomickou a ekologickou triezvosťou ako aj uvedomelou investorskou zámeru. Projekt je kritickým manifestom voči kultúrnemu úpadku západnej civilizácie. Nad hlúposťou súčasného trendu prehnanych nárokov. Do 19 m2 sa zmestili 4 miestnosti plnefunkčnej bytovej jednotky (kuchynia s jedáľenským kútom, kúpeľňa, obývačka a spálňa). Projekt bol súčasťou projektu Galérie ROM v Osle.

Reťazový reaktor
Montreal, Kanada 2002
Sami Rintala, Marco Casagrande

V historickom centre Montrealu bol postavený ocelový rám (kubus o rozmeroch 6x6x6 metrov), na ktorý bolo zavesených 10 kilometrov dlhých recyklovaných reťazi, používaných pre účely kotvenia morských lodí. V takto vymedzenom priestore sa nachádza ohnisko a štyri lavičky z masívneho pieskovca. Drevo na oheň je uložené pod sedacími lavičkami. Ide o projekt založený na jednoduchej skúsenosti: sedieť okolo ohňa, užívať si tepla a pozeráť do plameňa. Sled udalostí vytvára spoločnú pamäť. Okolo ohňa sa vytvára príbeh so spirituálnym podtextom. Siaknuté šaty jemným pachom dymu si ľudia odnášajú so sebou do neďalekých bánk a high-tech úradníckych budov a tým si odnášajú spoločnú prítomnosť do osobného života. Projekt vznikol v rámci umeleckého Biennale v Montreale v roku 2002. Vytvára bipolaritu spôsobu fungovania dnešnej spoločnosti low-tech verus high-tech.

Cabinet Home
Galeria MAXXI, Rim, Taliansko
Sami Rintala

Drevená konštrukcia vo forme troch stupňov schodiska symbolizuje postupnosť. Stropnými svetlými využíva presvetlenie a prijíma dažďovú vodu. Stavba je navrhnutá v hierarchii talianskeho životného štýlu. Centrálna kuchynia je prepojená so záhradnou fontánou prostredníctvom sala terrena. Prvé podlažie je obytné a obsahuje knižnicu. Najvyššie poschodie obsahuje spáľňu s výhľadom do neba. Exteriér reprezentuje tradične svetlý odtieň stavieb meditariánskeho podnebia v kontraste s tmavým interiérom.